

Aan
de Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
p/a de algemene rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

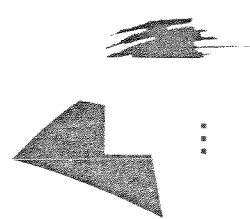
Onderwerp
ontwerp-selectielijst archiefbescheiden
beleidsterrein "Sociale Voorzieningen" over de periode 1940-1996.

R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 070 - 310 66 86
Telefax 070 - 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl

Mijnheer de Staatssecretaris,

Datum
25 MEI 2000
Uw kenmerk
99.103.RD
Uw brief van
01-02-1999
Ons kenmerk
arc-99-206/5

1. Bij uw hiernaast vermelde brief deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid u heeft verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein 'sociale voorzieningen' over de periode van 1940-1996.
U verzocht daarbij de Raad binnen drie maanden advies uit te brengen.
2. De Raad heeft deze ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Daar niet alle relevante stukken waren bijgevoegd, is per brief van 31 maart 1999 om aanvullende informatie verzocht. Deze informatie werd vervolgens in twee stappen toegezonden: respectievelijk op 23 september 1999 en op 16 december 1999. Aansluitend heeft de Raad de ontwerp-selectielijst in behandeling genomen.
Zijn belangrijkste bevindingen - deze worden in respectievelijk de paragrafen 3 en 4 uitgewerkt- zijn:
 - a. Procedureel
 1. Het voorstel heeft alle procedurele voorbereidende stappen doorlopen; echter eerst na schriftelijk verzoek van de Raad zijn alle relevante stukken voor de afdoening van de adviesaanvraag ter beschikking gekomen;
 2. Het verslag van het driehoeksoverleg voldoet vervolgens aan de eisen die daaraan gesteld moeten worden;
 3. Een externe deskundige is bij de ambtelijke voorbereiding van de ontwerp-lijst betrokken geweest;
 - b. Inhoudelijk
 4. De Raad heeft de ontwerp-lijst beoordeeld voor zover ten aanzien van de daarin vermelde neerslag van handelingen het driehoeksoverleg heeft plaatsgehad;

5. De selectiedoelstelling is toegepast op een wijze, die daarvan mag worden verwacht; met betrekking tot de selectiecriteria moet de Raad echter constateren dat de oude criteria zijn gehanteerd;
6. De Raad gaat ervan uit, dat bij de ambtelijke voorbereiding van het ontwerp in voldoende mate rekening is gehouden met de belangen van de administratie en die van de recht- en bewijszoekenden;
7. Voor wat betreft het belang van historisch onderzoek conformeert de Raad zich aan de inbreng van de betrokken externe deskundige.

Pagina

2

Ons kenmerk

arc-99-206/5

Mits rekening wordt gehouden met zijn aanbevelingen adviseert de Raad u over te gaan tot de vaststelling van de onderhavige ontwerp-selectielijst archiefbescheiden.

3. *Toetsing van procedurele aspecten*

Voor wat betreft de procedurele aspecten zij in eerste plaats gememoreerd, dat de ontwerp-lijst als basiselectiedocument tot stand is gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan dat ontwerp is een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport "*Sociale Voorzieningen. Een institutioneel onderzoek op het beleidsterrein sociale zekerheid ten aanzien van de sociale voorzieningen, 1940-1996 ('s-Gravenhage, 1998)*).

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het, in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995 voorgescreven, overleg ter voorbereiding van de onderhavige ontwerp-selectielijst, het zgn. driehoeksoverleg.

Hieruit is de Raad gebleken, dat aan dat overleg is deelgenomen door de daartoe, in artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 genoemde, personen en dat al ten tijde van het driehoeksoverleg een externe deskundige bij de voorbereiding van de ontwerp-lijst betrokken is geweest. Het driehoeksverslag bood evenwel onvoldoende inzicht in de tijdens dat overleg gebleken inhoudelijke knelpunten, het beraad daarover alsmede een motivering van de uiteindelijke voorstellen in dat verband. Daarom heeft de Raad bij brief van 31 maart 1999, nr. arc-99.206/2, gevraagd om een nadere verantwoording over hoe in specifieke zin in het driehoeksoverleg met de voorstellen van de externe deskundige is omgegaan. Op 23 september 1999 (kenmerk R&B/OSTA/99/1110) en, na een nader mondeling verzoek van de commissie, op 16 december 1999 (kenmerk R&B/OSTA/99/1426) heeft u de aanvullende informatie toegezonden.

Op grond van de nadere informatie en toelichting heeft de Raad kunnen vaststellen, dat het uitgebreide commentaar van de externe deskundige bij de ambtelijke voorbereiding van de lijst op een goede en zorgvuldige manier is betrokken en, waar mogelijk, in de concept-lijst is verwerkt. De Raad betreurt het daarom des te meer dat er veel tijd moest verstrijken vooraleer hij kon over alle relevante informatie, benodigd voor het uitbrengen van dit advies, heeft kunnen beschikken.

De openbare terinzage legging heeft blijkens uw adviesaanvraag niet geresulteerd in een reactie.

Pagina

3

Ons kenmerk

arc-99-206/5

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (par. 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (par. 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (par. 4.3)

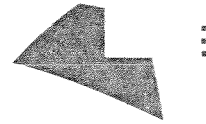
4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen op het beleidsterrein "Sociale Voorzieningen, 1940-1996". Het verslag van het driehoeksoverleg maakt echter melding van het feit dat dit ontwerp alleen betrekking heeft op de Minister van Sociale Zaken (en taakvoorgangers), de Secretaris-Generaal (en taakvoorgangers) en de minister, de door de Minister van Sociale Zaken (en taakvoorgangers) ingestelde organen met eigen wettelijke taken en bevoegdheden, alsmede de in- en externe advies- en overlegorganen die ingesteld zijn (waren) door, of onder toezicht staan (stonden) van de Minister van Sociale Zaken. De Raad heeft daarom uitsluitend die handelingen bekeken. De handelingen van de andere bij het onderhavige beleidsterrein betrokken actoren zijn, in afwachting van uitgewerkte voorstellen hieromtrent, buiten beschouwing gelaten.

4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en – criteria.

Uit het driehoeksverslag en de aanvullende rapportage blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria moet hij echter constateren, dat als zodanig nog de oorspronkelijke criteria zijn gebruikt, criteria derhalve die sedertdien zijn gewijzigd en omgezet in zes nieuwe criteria.

Hoewel deze laatste criteria nog steeds niet formeel zijn vastgesteld, worden ze in de praktijk al bij het ontwerpen van selectielijsten toegepast. Tegen deze achtergrond bevreemdt het gebruik van de criteria "oude stijl". Gelet op de lange voorbereidingstijd kan de Raad in dit geval het gebruik van de oude selectiecriteria echter nog wel billijken. Daarbij heeft de Raad ook in overweging genomen dat er een uitgebreide verantwoording wordt gegeven van hoe met het gedetailleerde commentaar van de externe deskundige is omgegaan.

4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, onder d, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen.

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria gaat de Raad er van uit, dat het administratieve belang, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', in het driehoeksoverleg, waaraan ook door representanten van de zorgdrager is deelgenomen, genoegzaam is gewaardeerd. In gelijke zin neemt hij aan, dat ook met het belang van de recht- en bewijszoekenden voldoende rekening is gehouden.

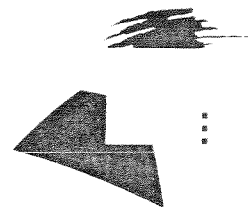
Voor wat betreft de waardering van het historisch belang bij de, in de concept-lijst genoemde handelingen conformeert de Raad zich, behoudens hetgeen in paragraaf 5 volgt, aan de inbreng van de externe deskundige tijdens de totstandkoming van het ontwerp en de daarover in het driehoeksoverleg bereikte overeenstemming.

5. Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst bezien. In algemene zin kan hij instemmen met de lijst; deze geeft hem slechts aanleiding tot de navolgende opmerkingen.

Handeling 507

In de ontwerp- selectielijst staat vermeld dat de neerslag van de *handeling 507* voor vernietiging in aanmerking komt. Deze handeling heeft betrekking op *het adviseren door de sociale commissie voor binnenschippers van de minister van Sociale Zaken inzake de verlaging van de subsidie en de verlening van ontheffing van voorwaarden*. De Raad merkt op dat bij deze handeling kennelijk sprake is van een uitzondering op de algemeen geldende regels. Deze bijzondere uitvoeringspraktijk kan daarom van belang zijn voor historisch onderzoek; de Raad adviseert daarom de neerslag van deze handeling voor bewaring in aanmerking te laten komen, tenzij uit nader dossieronderzoek alsnog zou blijken dat de aard van de adviezen van de genoemde commissie geen toevoegde informatiewaarde heeft.

Handeling 102

Ook de neerslag van de *handeling 102*, "*het vaststellen van regels met betrekking tot de wijze van indienen van verzoeken van gemeenten om aanwijzing als experiment-gemeente*" wordt voor vernietiging voorgedragen. Het argument hiervoor is, dat de handeling uitsluitend betrekking heeft op vormschriften voor het indienen van een dergelijk verzoek. De Raad acht het echter zinvol, dat van de daarbij betrokken standaard formulieren één exemplaar wordt bewaard, opdat blijvend inzicht kan worden verkregen in de administratieve procedure en haar ontwikkeling.

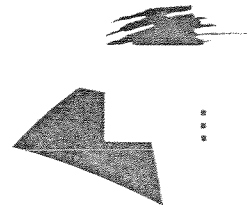
Pagina

5

Ons kenmerk

arc-99-206/5

6. In uw adviesaanvraag heeft u de Raad mede verzocht om over de onderhavige selectielijst advies uit te brengen aan de hand van een aantal met name aangeduide aspecten. Voor wat betreft zijn algemene reactie op deze vragen verwijst de Raad naar paragraaf 7 van zijn advies van 4 november 1997, nr. arc.97-1466/2 inzake de ontwerp-selectielijst archiefbescheiden Beleidsterrein Wetenschappelijk Onderwijs, Openbare en Bijzondere Universiteiten.
- Tegen dezelfde achtergrond volstaat de Raad ook thans met het aangeven van de relatie tussen de door u gestelde vragen en de verschillende onderdelen van dit advies. Deze vragen betreffen- in enigszins verkorte vorm-:
- a. Is bij de totstandkoming van de selectielijst voldaan aan de eisen der zorgvuldigheid?
 - b. Is de systematiek van de selectielijst duidelijk en voldoende consistent?
 - Verwezen wordt naar paragraaf 3 van dit advies.
 - c. Wordt met de voorgestelde waardering de in de selectielijst beschreven selectiedoelstelling behaald?
 - d. Is aangegeven wat de selectiedoelstelling is en welke de gehanteerde selectiecriteria zijn:
 1. Selectiedoelstelling
 2. Selectiecriteria, met toelichting
 3. De gebruikte selectie-aanwijzingen met eventuele toelichting
 - Verwezen wordt naar paragraaf 4 en 5 van dit advies.
 - e. Komen de functies van het verslag van het driehoeksoverleg voldoende tot uiting:
 - inzicht in proces totstandkoming selectielijst
 - verantwoording van zorgvuldigheid
 - verantwoording van de wijze waarop met de in artikel 2, eerste lid, onder c. en d. genoemde belangen rekening is gehouden?
 - Zie de paragrafen 3 en 4 van dit advies.

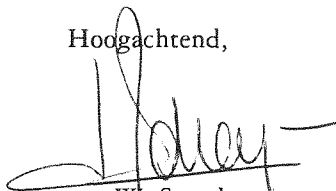

7. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen met inachtneming van de hierboven gemaakte opmerkingen.

Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad. Deze commissie staat onder voorzitterschap van mw drs E.A.G. van den Bent, lid van de Raad. Secretaris is drs A. de Wolf.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

dr. J.A. Brandenburg
Algemeen secretaris

Pagina

6

Ons kenmerk

arc-99-206/5